

GRADSKA KNJIŽNICA ZADAR

IZVJEŠĆE O RADU GRADSKE KNJIŽNICE ZADAR

I

FINANCIJSKO IZVJEŠĆE ZA 2016. GODINU

Zadar, siječanj 2017. godine

SADRŽAJ:

1.	UVOD.....	3
2.	ORGANIZACIJSKA STRUKTURA	4
3.	MREŽA KNJIŽNICA	5
	3.1. SREDIŠNJA KNJIŽNICA.....	5
	3.2. Ogranci.....	9
	3.3. Bibliobusna služba i obilježavanje deset godina rada	9
	3.4. Knjižnični stacionari i knjižnične stanice	10
4.	NABAVA I STRUČNA OBRADA KNJIŽNIČNE GRAĐE	10
5.	KORISNICI I POSUDBA GRAĐE	12
6.	REVIZIJA KNJIŽNIČNOG FONDA.....	14
7.	INFORMATIČKA OPREMLJENOST I INOVACIJE	14
8.	KNJIŽNIČNI PROGRAMI I USLUGE.....	15
	8.1. Zadar čita 2016.	15
	8.2. Morski utorak	16
	8.3. Kućna dostava knjiga umirovljenicima i osobama s invaliditetom.....	16
	8.4. Pitajte knjižničare	16
	8.5. Festival dječjih klapa	16
	8.6. Besplatna pomoć u učenju.....	17
	8.7. How yes no	17
	8.8. Mjesec hrvatske knjige 2016.....	17
	8.9. Kinoteka	17
	8.10. Tko se boji gramatike?	17
	8.11. Radionice za bebe i roditelje	18
	8.12. Tečaj računala za umirovljenike	18
	8.13. Blogovi za djecu i tinejdžere	18
	8.14. Mentori za čitanje	18
	Novi programi	18
	8.15. Mali znanstvenici.....	18
	8.16. Zato što volim Zadar	19
	8.17. GENERATOR: radionice na struju	19
	8.18. Festival stripa – Zbirka 74.....	19
	8.19. Googlaj, ali pametno!	19
	8.20. Radionica Marino	20
9.	SURADNJA KNJIŽNICE S USTANOVAMA U OKRUŽENJU	20
10.	ŽUPANIJSKA MATIČNA SLUŽBA.....	21
11.	STRUČNO USAVRŠAVANJE DJELATNIKA.....	21
12.	ODNOSI S JAVNOŠĆU I PROMIDŽBA	22
13.	ZAKLJUČAK	23
14.	FINANSIJSKO IZVJEŠĆE O RADU U 2016. GODINI	

1. UVOD

Gradska knjižnica Zadar (dalje: Knjižnica) narodna je knjižnica koja obavlja funkcije gradske knjižnice te matične knjižnice za narodne i školske knjižnice na području Zadarske županije. Osnivač Knjižnice je Grad Zadar.

Knjižnica djeluje od 1949. godine u prostoru Kneževe palače, a od 1999. godine nalazi se u današnjem prostoru, u Ulici Stjepana Radića. Uz Središnju knjižnicu, u svom sastavu Knjižnica još ima četiri Ogranka – Bili brig, Arbanasi, Ploča i Crno, Bibliobusnu službu – Bibliobus 1 i Bibliobus 2 te stacionare¹ na otocima Olibu, Silbi i knjižničnu stanicu² na Bokanjcu pod nazivom „Mala knjižnica“.

POSLANJE

I u protekloj 2016. djelovanje Knjižnice bilo je u skladu s njenim Poslanjem, a to je približiti informacije, znanje i kulturu žiteljima grada Zadra, Zadarske županije i njihovim gostima, odgovoriti na potrebe i zahtjeve korisnika odabranim, stručno utemeljenim *in situ* i mrežnim uslugama kojima se potiče čitanje, pridonosi nepristranoj obaviještenosti građana, obrazovanju i bogaćenju kulturnoga života svakog pojedinca u zajednici.

VIZIJA

Knjižnica nastavlja biti općepoznato kulturno središte zajednice u kojoj djeluje. Otvoreni pristup novim znanjima te posebna usmjerenost programa i usluga za djecu i mlade, osobe treće dobi vizija su prema kojoj je Knjižnica usmjerena.

CILJEVI

- Poticanje inovacija i praćenje trendova u svijetu knjižničarstva i informacijskih tehnologija
- Konstantno podizanje razine stručnosti djelatnika u obavljanju svih poslova
- Praćenje potreba korisnika i u skladu s tim formiranje usluga i sadržaja
- Usmjerenost prema:
 - korištenju novih tehnologija,
 - poticanju čitalačkih navika od najranije dobi,
 - poticanju cjeloživotnog učenja
 - radionicama za učenike eko škola Grada Zadra
 - uvođenje novih programa za djecu i mlade

¹ „Knjižnični stacionar je zbirka od najmanje 100 knjiga koje središnja narodna knjižnica ustupa na određeno vrijeme nekoj pravnoj osobi, a korisnike opslužuje volonter...“ (članak 14. Standarda za narodne knjižnice u Republici Hrvatskoj, NN 58/99)

² „Knjižnična stanica je zbirka od najmanje 250 knjiga koje središnja narodna knjižnica ustupa na određeno vrijeme nekoj pravnoj osobi, a korisnike opslužuje diplomirani knjižničar u određene dane, i to najmanje 5 sati tjedno.“ (članak 13. Standarda za narodne knjižnice u Republici Hrvatskoj, NN 58/99)

Ostvarenje postavljenih ciljeva svakako će podrobnije definirati strateški plan Knjižnice. Krajem 2016. formirano je tijelo unutar Knjižnice za izradu strateškog plana u sljedećem trogodišnjem razdoblju. Članovima tima su: Milko Belevski, Darko Blažević, Branimir Čakić, Vesna Karuza, Ante Kolanović, Mladen Masar, Antonijela Nekić, Lucija Perović, Vera Vitori i Žozefina Žentil Barić. U izradi strateškog plana poseban naglasak bit će djelovanje Knjižnice u sklopu budućeg Centra za mlade, ali i cijelokupno djelovanje na području Grada Zadra.

2. ORGANIZACIJSKA STRUKTURA

Rukovođenje :

Ravnateljica: Doroteja Kamber-Kontić

Upravno vijeće:

Vinko Grgić, predsjednik (Grad Zadar),
Maja Šatalić (Grad Zadar),
Nada Radman (djelatnica Knjižnice)

U 2016. godini održano je 7 sjednica Upravnog vijeća.

Teme o kojima je odluke donosilo Upravno vijeće su izvješća i planovi rada Knjižnice, finansijska izvješća i planovi, odluke o radnom vremenu u reviziji, izmjene i dopune Statuta.

Stručno vijeće:

Vesna Rančić, predsjednica, Dajana Brunac, Ante Kolanović, Silvana Kuman, Antonijela Nekić, Nada Radman, Vera Vitori

Tijekom 2016. godine Stručno vijeće, kao savjetodavno tijelo ravnatelja, sastajalo se 6 puta, a raspravljalo se o mnogim aktualnim temama: darivanju knjižnične građe, smjernicama za nabavu knjižnične građe, reviziji nabave časopisa i serijskih publikacija, analitičkoj obradi časopisa, klasifikaciji knjižnične građe i drugim važnim stručnim temama. Napravljen je obrazac za darivanje građe na mrežnim stranicama i u tiskanom obliku, tiskana pristupnica za prvi upis korisnika, omogućena obnova upisa korisnicima bibliobusa u Središnjoj knjižnici i ograncima, primjena UDK tablica iz 2013. godine u reklassifikaciji građe.

U drugom dijelu godine kao najvažnija tema o kojoj su raspravljali članovi Stručnog vijeća je donošenje novih *Smjernica za nabavu knjižnične građe u Gradskoj knjižnici Zadar* (prosinac 2016.).

ZAPOSLENICI

Knjižnica zapošljava ukupno 45 djelatnika i 2 pripravnika zaposlena kroz program stručnog osposobljavanja bez zasnivanja radnog odnosa Hrvatskog zavoda za zapošljavanje. Tijekom 2016. jedan djelatnik otišao je u starosnu mirovinu, a jedna djelatnica krajem 2015. godine. Nakon provedena dva natječajna postupka u 2016. godini za popunjavanje radnih mjesti, primljeno je dvoje djelatnika u stalni radni odnos, jedan na radno mjesto domara i jedan na radno mjesto knjižničara. Za zamjenu djelatnice na rodiljnom dopustu, nakon natječajnog postupka, na radnom mjestu diplomiranog knjižničara na određeno vrijeme bila je zaposlena jedna osoba.

FINANCIRANJE

Programi Knjižnice financiraju se iz proračuna Grada Zadra, Ministarstva kulture Republike Hrvatske, Veleposlanstva SAD-a u Hrvatskoj, donacijama te iz vlastitih sredstava.

Knjižnica se redovito javlja na javne natječaje iz područja kulture. I za 2016. Knjižnica je prijavila svoje programe na natječaje za financiranje javnih potreba u kulturi Grada Zadra, Zadarske županije te Ministarstva kulture. Programi koji su prijavljeni i financirani u 2016. su: Zadar čita, Morski utorak, Festival stripa – Zbirka 74, Radionica Marino, Nabava knjižnične građe, Nabava knjižnične građe za bibliobus i stacionare na otocima, Obnova računalne opreme.

3. MREŽA KNJIŽNICA

Knjižnica djeluje kroz ustrojbine jedinice:

- Središnja knjižnica
- Ogranak Bili brig
- Ogranak Arbanasi
- Ogranak Ploča
- Ogranak Crno
- Bibliobus, pokretna knjižnica s 2 vozila
- Knjižnični stacionar Olib
- Knjižnični stacionar Silba
- Knjižnična stanica „Mala knjižnica“ na Bokanjcu

3.1. SREDIŠNJA KNJIŽNICA

Središnja knjižnica sjedište je Knjižnice unutar koje se knjižnična djelatnost vrši kroz sljedeće organizacijske cjeline: Odjel za odrasle, Studijska čitaonica, Zavičajna zbirka, Čitaonica tiska, Mediateka, Američki kutak, Dječji odjel, Pult, Nabava i obrada, Matična služba, Odjel za odnose s javnošću. Središnja knjižnica otvorena je za korisnike svakim danom od 8 do 19,30 sati,

subotom od 8 do 13 sati. U sastavu Upravno-tehničke službe su Služba za opće i zajedničke poslove.

Posudbeno - informacijski odjel - Pult

Pult je i u 2016. bio središnje mjesto u Knjižnici gdje su se mogle dobiti potrebne informacije o pravilima korištenja usluga Knjižnice te obaviti posudba, produženje zaduženja, upis i obnova članstva.

Djelatnici: Catherine Bilaver, Neda Lenkić, Irena Vraneš, Melita Zubčić Letinić (pomoćni knjižničari), Matea Bakmaz, Petra Stulić (knjižničari)

Odjel za odrasle, Studijska čitaonica, Zavičajna zbirka i Čitaonica tiska nalaze se u desnom krilu zgrade te su namijenjeni istoj populaciji – mladima, studentima i odraslima.

Odjel za odrasle

Tijekom godine organizirani su brojni književni susreti, događanja i predavanja koji su se održavali u Multimedijalnoj dvorani Knjižnice. Na izložbenim policama svaki tjedan su se izmjenjivali naslovi iz pojedinačnih nacionalnih književnosti, kao i naslovi prilagođeni obilježavanju prigodnih datuma.

Djelatnici: Darko Blažević, Silvana Kuman, Tina Mihić – zamjena za rodiljni dopust (dipl. knjižničari), Ante Kolanović, Petra Stulić, Matea Bakmaz (knjižničari), Melita Zubčić Letinić (pomoćni knjižničar), Emilija Pilipović Brković (knjižničar – stručno osposobljavanje)

Studijska čitaonica, Zavičajna zbirka

Studijska čitaonica nudila je usluge korištenja građe u prostoru Čitaonice, informacijsko-referalne usluge, rad na računalima. Studijska knjižnica je sjedište za knjižničnu uslugu međuknjižnične posudbe, a u najvećem broju te usluge su koristili studenti.

Zavičajna zbirka zaštićeni je fond smješten u Studijskoj čitaonici gdje se i koristi. Duplikati građe koja se nalazi u Zavičajnoj zbirci, ukoliko ih Knjižnica posjeduje, nalaze se u općem fondu knjižnice i mogu se posuđivati prema pravilima posudbe. Fond zbirke sustavno se prikuplja od 1999. godine.

Djelatnici: Josica Petrović (dipl. knjižničar), mr.sc. Vera Vitori (dipl. knjižničar)

Čitaonica tiska

Tijekom 2016. godine korisnici su u Čitaonici tiska imali mogućnost čitati domaći i strani tisak ukupno 107 naslova, fotokopirati do 20 stranica knjiga isključivo iz fonda knjižnice ili pojedine članke iz časopisa i novina sukladno Zakonu o autorskom pravu i srodnim pravima, skenirati knjižničnu građe do formata A4 te printati svoje radeve ili dokumente s raznih prijenosnih uređaja.

Djelatnici: Laura Mihanović, Lucija Perović (knjižničari)

Meditateka i Američki kutak također se nalaze u desnom krilu zgrade, u zajedničkoj prostoriji te su primjereni za korištenje svim skupinama korisnika Knjižnice.

Mediateka

Prateći promjene u trendovima kad je riječ o audio-vizualnoj građi, Knjižnica je svoju nabavnu politiku kroz 2016. prilagodila tome, kao i knjižnične usluge za korisnike Mediateke kojima je pored posudbe građe omogućeno i korištenje tehničke opreme: TV, DVD, Blu-ray, PC-igre, Wii konzola, Kinect X-box, iPad, računala za pretraživanje.

Djelatnici: Milko Belevski (viši knjižničar), Branimir Čakić (knjižničar), Lucija Juravić (pomoćni knjižničar)

Američki kutak

I tijekom 2016. godine Američki kutak u sastavu Knjižnice djelovao je kao kulturno-informacijski centar koji je korisnicima pruža informacije, literaturu, programe, izložbe, filmske projekcije, radionice s naglaskom na američku kulturu i engleski jezik. Tijekom godine održano je više iPad radionica u Knjižnici, ali i u dječjim vrtićima i školama na području Grada i Županije. Posebno je važno istaknuti novitet – 3D printer te niz radionica *Upoznajmo 3D printeri* radionice robotike pod nazivom *Generator* – radionice na struju u sklopu STEM programa (*Scienec, Technology, Engineering, Mathematics*) započete u prosincu 2016. kao i edukativni program *iPad i u našoj školi – iPad in Our School* koji se realizirao u travnju 2016. za učitelje i učenike OŠ Petar Zoranić u Stankovcima i OŠ Ivan Goran Kovačić u Lišanima Ostrovičkim korištenjem iPad uređaja u nastavnom procesu.

Djelatnici: Milko Belevski (viši knjižničar), Lucija Juravić (pomoćni knjižničar)

Dječji odjel, Nabava i obrada, Matična služba i Odjel za odnose s javnošću, nalaze se u lijevom krilu zgrade Knjižnice.

Dječji odjel

Korisnici Dječjeg odjela su djeca, mlađi i roditelji, ali i svi ostali zainteresirani, odgojitelji, učitelji, nastavnici, profesori, psiholozi, defektolozi i brojni drugi. Nudi im se mogućnost posudbe lektire, slikovnica, dječje književnosti i popularno-znanstvene literature, literature o odgoju djece, radu s djecom s posebnim potrebama, kao i sudjelovanje u kreativnim radionicama, predavanjima i programima, korištenje igraonice te korištenje priručne građe za pisanje referata i domaćih zadaća. Tijekom 2016. godine na Dječjem odjelu održano je 268 programa za bebe, djecu i mlade kao i tjedni posjeti vrtičkih skupina i nižih razreda osnovnih škola. Ove godine održali su se tematski tjedni: *Tjedan mede Paddingtona, Lovrakovi dani, Tjedan Baltazara, U zemlji dinosaura, Tjedan s Macom Papučaricom, T.U.D.I.* – tjedan društvenih igara. Svakako je

2016. godinu obilježio posjet naše Knjižnice Knjižnici Mirana Jarca Novo Mesto u Sloveniji gdje su svoje programe predstavile djelatnice Dječjeg odjela Dajana Brunac i Željana Buljat kao i novi programi „Zato što volim Zadar“ i „Mali znanstvenici“.

Djelatnici: Vesna Karuza, Dajana Brunac (dipl. knjižničari), Žozefina Žentil Barić (knjižničar); Željana Buljat (pomoćni knjižničar), Ivana Bobaš (dipl. knjižničar – stručno osposobljavanje)

Nabava i obrada

Služba nabave i obrade bavila se odabirom, nabavljanjem i obrađivanjem cjelokupne knjižnične građe za Gradsку knjižnicu Zadar. Nabava i obrada su centralizirane, što znači da se na jednom mjestu nabavlja i obrađuje građa za Središnju knjižnicu, ogranke, stacionare i bibliobusnu službu. Knjižnična građa nabavlja se kupnjom, darom, zamjenom i otkupom Ministarstva kulture Republike Hrvatske, u skladu sa *Smjernicama za nabavu knjižnične građe u Gradskoj knjižnici Zadar*.

Djelatnici: Darko Blažević, Silvana Kuman, Josica Petrović Vesna Rančić, mr. sc. Vera Vitori, (dipl. knjižničari), Petra Stulić (knjižničar) (dipl. knjižničar)

Matična služba za narodne i školske knjižnice Zadarske županije

Temeljni poslovi i zadaci Matične službe Gradske knjižnice Zadar u 2016. bili su: stručni nadzor nad radom narodnih i školskih knjižnica; praćenje rada narodnih i školskih knjižnica, proučavanje njihovog stanja i potreba; savjetodavna pomoć pri rješavanju prostornih i drugih stručnih problema; poticanje stručnog usavršavanja knjižničnog osoblja; izgradnja jedinstvene mreže knjižnica na području Županije, poticanje osnivanja novih knjižnica.

Djelatnici: Nada Radman (viši knjižničar), Helena Novak Penga (viši knjižničar – rodiljni dopust)

Odnosi s javnošću

I u 2016. godini Odjel za odnose s javnošću redovito je izvještavao javnost o događanjima u Knjižnici putem mrežne stranice, Facebook stranice, plakata, letaka i ostalih promidžbenih materijala te tjedne medijske najave događanja.

Djelatnici: Mladen Masar (knjižničarski savjetnik), Ante Kolanović (knjižničar)

Upravno-tehnička služba

U sastavu Upravno-tehničke službe obavljaju se tajnički, opći i kadrovski poslovi, finansijsko-računovodstveni i blagajnički poslovi, knjigovodstvo, kao i poslovi održavanja unutarnjeg i vanjskog prostora Središnje knjižnice i ogrankaka.

Djelatnici: Ljubica Čolak (voditeljica računovodstva), Venko Bakarić i Vlado Lukić (domari), Nediljka Buljat, Mira Jeras, Ljiljana Jurjević, Milena Kvartuč i Jasna Košta (spremačice)

3.2. Ogranci

U sastavu Knjižnice, kao ustrojbine jedinice, djeluju četiri ogranka: Bili brig, Arbanasi, Ploča i Crno.

Ogranak Bili brig nalazi se na adresi Put Pudarice 15 te radi od ponedjeljka do petka od 8 do 19 sati i svaku prvu subotu u mjesecu od 8 do 13 sati.

Djelatnici: Antonijela Nekić (dipl. knjižničar), Eva Domijan (pomoćni knjižničar)

Ogranak Arbanasi nalazi se na adresi Vicka Zmajevića 12a te radi ponedjeljkom, srijedom i petkom od 8 do 15 sati, a utorkom i četvrtkom od 12 do 19 sati te svaku prvu subotu u mjesecu od 8 do 13 sati.

Djelatnici: Biserka Nora Kulaš (dipl. knjižničar), Marko Klaić (knjižničar)

Ogranak Ploča nalazi se na adresi Put ploča bb te radi ponedjeljkom, srijedom i petkom od 8 do 12 sati, a utorkom i četvrtkom od 15 do 19 sati.

Djelatnica: Edita Bačić (pomoćni knjižničar)

Ogranak Crno nalazi se na adresi Crno 145 te radi ponedjeljkom, srijedom i petkom od 8 do 12 sati, a utorkom i četvrtkom od 15 do 19 sati.

Djelatnica: Nataša Župan (pomoćni knjižničar)

Svi ogranci posjeduju građu namijenjenu interesima i potrebama zajednice u kojoj djeluju. Članska iskaznica Knjižnice jednako vrijedi u Središnjoj knjižnici, svim ograncima, stacionarima i bibliobusu. Tijekom 2016. godine svi ogranci su ostvarivali kvalitetnu suradnju s vrtićima i školama u okruženju. Organizirane su brojne kreativne radionice, programi, predavanja, a tako su i obilježavani svi važni datumi i obljetnice u kalendarskoj godini. Također, ogranci su aktivno sudjelovali u svim programima koji su se organizirali na razini cijele Knjižnice kao što su Zadar čita i Mjesec hrvatske knjige. Pored već postojećih čitateljskih klubova, novitet u 2016. bio je osnivanje čitateljskog kluba za odrasle u Ogranku Crno. Nastavlja se rad na pronalaženju adekvatnog prostornog rješenja za Ogranak Bili brig.

3.3. Bibliobusna služba i obilježavanje deset godina rada

Veći dio kontinentalnog područja Zadarske županije pokriven je bibliobusnom službom (Bibliobus 1), priobalno i otočko područje te nekoliko ravnokotarskih mjesta na prostoru Grada Zadra i Zadarske županije (Bibliobus 2). Bibliobusna mreža obuhvaća 24 mjesta Zadarske županije sa 74 stajališta.

U 2016. godini, uz temeljnu djelatnost i rad s korisnicima, nastavila se suradnja sa školama i dječjim vrtićima. Organizirani su posjeti djece, programi čitanja priča, kreativne i

edukativne radionice te su bibliobusi posjećivali ogranke Knjižnice gdje su organizirane grupe učenika/korisnika imale priliku upoznati se s načinom rada bibliobusa, a istovremeno se očitovala kvalitetna suradnja između Bibliobusne službe, ogranka te Škole s kojom je dogovoren posjet.

Protekla godina bila je posebna po tome što se na Dan Knjižnice obilježilo deset godina Bibliobusne službe u Gradskoj knjižnici Zadar te je priređen prigodan program i prikazan kratki dokumentarni film „Knjiga u điru“.

I dalje ostaje otvoreno pitanje pronalaženje trajnih izvora financiranja Bibliobusne službe kao preduvjet kvalitetnog i stabilnog poslovanja.

Djelatnici: Ivan Čolak (vozač – pomoći knjižničar), Marko Vrandečić (pomoći knjižničar), Joso Milin (vozač), Mihovil Žuvić (pomoći knjižničar)

3.4. Knjižnični stacionari i knjižnične stanice

U knjižničarskoj terminologiji stacionar jedan je od oblika mreže narodnih knjižnica na određenom području ustrojen u skladu sa Standardima za narodne knjižnice, a čini ga zbirka od najmanje 100 knjiga. U sastavu mreže Knjižnice djeluju 2 knjižnična stacionara na otocima Silbi i Olibu i knjižnična stanica na Bokanjcu.

Stanice

Nakon stacionara na otocima Silba (2011.) i Olib (2012.), Knjižnica je 27. srpnja 2016. Pokrenula knjižničnu stanicu na Bokanjcu pod nazivom *Mala knjižnica* koji se nalazi u prostoru Društva Bokanjac (Trg sv. Šimuna i Tadije 1), a na usluzi je korisnicima srijedom i petkom od 12,30 do 15 sati. Knjižnična stanica na Bokanjcu otvorena je na inicijativu mještana Boknjaca i Društva Bokanjac i uz potporu Grada Zadra. Otvaranjem Male knjižnice željeli smo približiti naše usluge korisnicima na Bokanjcu te pored Zbirčice koja se nalazi u DV Bokanjac, dopuniti knjižnične sadržaje i za ostale skupine korisnika.

Djelatnici: Stacionar Silba: Marija Kuljerić i Vanja Kuljerić (volonterke); Stacionar Olib: Živa Cukar (knjižničarka volonterka); Stanica na Bokanjcu, Mala knjižnica: Emilia Pilipović Brković, Matea Bakmaz (djelatnice Knjižnice)

4. NABAVA I STRUČNA OBRADA KNJIŽNIČNE GRAĐE

Obrada građe centralizirana je i obavlja se u Središnjoj knjižnici za sve odjele, ogranke, bibliobus i stacionare. Obrađuje se prema važećim standardima za formalnu i sadržajnu obradu, a uvid u fond Knjižnice moguć je putem mrežnog kataloga GKZD. Sve dijelove procesa obrade (katalogizacija, klasifikacija, signiranje, tehnička obrada) obavljaju djelatnici koji dio radnog vremena provode i u radu s korisnicima. Takva raspodjela radnog vremena omogućava uvid u potrebe korisnika i pomoći je u kontinuiranom praćenju njihovih zahtjeva.

Novost u 2016. godini jest donošenje novih *Smjernica za nabavu knjižnične građe i izgradnju fonda u Gradskoj knjižnici Zadar*.

U 2016. godini ukupno je nabavljeno **14.565 jedinica knjižnične građe** u iznosu od 1.296.640,00 kn.

Prema vrsti građe, u 2016. nabavljeno je **12.671** jedinica knjižne građe i **1.894** neknjižne građe (CD, DVD, Blu-ray disk, igračke, note).

Nabava knjižnične građe prema vrsti građe:	2016.
knjižne građe: knjige, slikovnice, stripovi	12.671
neknjižne građe. CD, DVD, Blu-ray, igračke, note	1.894
Ukupno:	14.565

Nabava knjižne građe u 2016. godini	
Knjiga (hr) kupljena	11.239
Knjiga (hr) darovana	577
Knjiga (strana) kupljena	167
Knjiga (strana) darovana	18
Otkup Ministarstva kulture RH	670
Ukupno	12.671

Nabava neknjižne građe u 2016. godini	
CD strani kupljeni	201
CD hrvatski kupljeni	124
CD strani darovani	17
CD hrvatski darovani	16
CD ukupno	358
DVD i Blu-ray Disc strani kupljeni	1.246
DVD i Blu-ray Disc hrvatski kupljeni	34
DVD strani darovani	176
DVD hrvatski darovani	1
Ukupno DVD, Blu-ray	1.457
CD-ROM hrvatski kupljeni	12
CD-ROM strani kupljeni	0
CD-ROM strani darovani	0
CD-ROM hrvatski darovani	6
Ukupno CD-ROM	18

Igračke	43
Note	18
Ukupno ostala neknjižna građa	61
Sveukupno neknjižne građe	1.894

Prema vrsti nabave tijekom 2016. godine kupljeno je 13.080 jedinica građe, darom je Knjižnice za svoj fond primila 815 jedinica građe, a sredstvima Ministarstva kulture otkupljeno je 670 jedinica građe.

Prema vrsti nabave u 2016. godini:	
Kupljeno	13.080
Darovano	815
Otkup Ministarstva kulture	670
Ukupno:	14.565

Tijekom 2016. redovito se nabavljalo novine i časopise. U Knjižnici su korisnicima na raspolaganju 107 naslova dnevnog i tjednog tiska te stručnih i popularnih časopisa za djecu i odrasle.

5. KORISNICI I POSUDBA GRAĐE

Uvođenjem novih usluga i sadržaja, ukazala se potreba za revidiranjem postojećeg Pravilnika o uvjetima i načinu korištenja knjižnične građe i usluga Gradske knjižnice Zadar. Krajem 2016. formirano je Povjerenstva za izradu Pravilnika o uvjetima i načinu korištenja knjižnične građe i usluga Gradske knjižnice Zadar u sastavu: Milko Belevski, predsjednik; Matea Bakmaz, Catherine Bilaver, Darko Blažević, Vesna Karuza, Antonijela Nekić, Nada Radman i Irena Vraneš. Zadaća Povjerenstva je analiza postojećeg Pravilnika o korištenju građe, te uključivanje promjena u uvjetima i načinima korištenja knjižnične građe.

Korisnici

Korisnici svih ustrojbenih jedinica Knjižnice zabilježeni su i vidljivi u jedinstvenoj bazi podataka. S jednom članskom iskaznicom korisnici imaju mogućnost koristiti građu na svim odjelima, u ograncima, stacionarima, stanicama i bibliobusu. Moguće je posuditi najviše 6 jedinica knjižnične građe prema odabiru korisnika na rok od 20 dana uz mogućnost produženja obnove do najviše dva puta unutar roka za vraćanje građe. Korisnici mogu vratiti knjige u trezore ispred ulaza u Središnju knjižnicu. Korištenje interneta besplatno je za korisnike, potrebno se samo predbilježiti.

Knjižnica je u 2016. godini imala **15.833 aktivnih** korisnika, od toga 14.150 korisnici su Središnje knjižnice, ogranka, stacionara i knjižnične stanice na Bokanjcu. Postotak učlanjenosti u Knjižnicu u odnosu na broj stanovnika grada Zadra (75.062) iznosi 18,85%. Od ukupnog broja korisnika Knjižnice, korisnika bibliobusa je 1.683 što je 3,61 % u odnosu na 46.559 ukupnog stanovnika područja koja bibliobusi obilaze (od ukupno 170.017 stanovnika Zadarske županije).

Vrsta korisnika	Broj korisnika u 2016. g.
Djeca	727
Učenici osnovne škole	3.380
Učenici srednje škole	1.361
Studenti	2.072
Obitelj	537
Odrasli (nezaposleni, branitelji)	3.868
Umirovljenici	1.151
Osobe s invaliditetom i kućna dostava	217
Upis na 2 mjeseca	399
Darovni upis	27
Kolektivni upis (Obrtnička škola Gojka Matuline, Elektra d.d. Zadar)	185
Specijalni korisnici (branitelji, volonteri, voditelji klubova čitatelja, djelatnici GKZD, nagrade za sudionike programa GKZD, međuknjižnična posudba)	340
Besplatan upis (akcije)	
Besplatan upis za učenike prvih razreda osnovnih škola Grada Zadra	728
Besplatan upis povodom Dana hrvatskih narodnih knjižnica, 11. studenoga	527
Besplatan upis za dječje vrtiće na području Grada i Županije	29
Besplatan upis za bebe	285
Ukupno:	15.833

U 2016. godini ostvareno je nekoliko akcija besplatnih upisa:

- Besplatan upis za učenike prvih razreda osnovnih škola Grada Zadra
- Besplatan upis učenika 1. razreda srednjih škola i studenata 1. godine prediplomskih studija Sveučilišta u Zadru povodom Dana hrvatskih narodnih knjižnica 11. studenoga
- Besplatan upis za članove Podružnice SUH-a za branitelje – Zadar povodom Dana hrvatskih knjižnica 11. listopada
- Besplatan upis za bebe - djecu do prve godine života

Posudba knjižnične građe

Na dan 31. prosinca 2016. godine u fondu Gradske knjižnice Zadar bilo je ukupno 278.701 knjižničnih jedinica. Ukupno je tijekom godine zaduženo 476.010 jedinica građe, a korisnici su tijekom godine vratili ukupno 393.182 jedinica građe.

6. REVIZIJA KNJIŽNIČNOG FONDA

Planom i programom rada Knjižnice za 2016. predviđeno je da će se kroz tekuću godinu provesti revizija knjižničnog fonda.

Upravno vijeće Knjižnice donijelo je Odluku o imenovanju Povjerenstva za reviziju knjižnične građe u Gradskoj knjižnici Zadar u 2016. g. u sastavu: Darko Blažević, predsjednik, Milko Belevski, Vesna Karuza, Nada Radman, Vesna Rančić (članovi). Utvrđeno je da će se u Središnjoj knjižnici, svim ograncima, bibliobusu i stacionarima u periodu od 18. siječnja do 1. srpnja 2016. obaviti revizija knjižničnog fonda. Povjerenstvo je pripremilo građu i dokumentaciju potrebnu za provođenje revizije te je zajedno sa svim stručnim djelatnicima Knjižnice provodilo postupak revizije u skladu s odredbama Pravilnika o reviziji i otpisu knjižnične građe (Narodne novine, broj 21/02).

Nakon obavljene revizije Povjerenstvo je, u skladu s dogovorenim kriterijima i pravilima struke, utvrdilo stvarno stanje knjižničnog fonda, sastavilo zapisnik o obavljenoj reviziji kao i prijedlog otpisa s popisom građe za otpis i prijedlog o načinu postupanja s otisanom građom te sve predočilo ravnateljici na uvid. U veljaći se, tijekom trajanja revizije knjižnice građe, radno vrijeme Knjižnice prilagođeno je potrebama posla te pojedini odjeli i ogranci Knjižnice nisu bili dostupni korisnicima.

U odnosu na cjelokupni fond Knjižnice, koji je prije početka revizije iznosio 278.462 jedinica knjižnične građe, u reviziji je prema kriterijima dotrajalosti, uništenosti i zastarjelosti otpisano 14.613 jedinica građe odnosno 5,2 % jedinica knjižnične građe.

Za otpis tijekom godine tzv. „tekući otpis“ izdvajala se pretežno uništena i dotrajala građa koja više nije za posudbu. Ukupno je predloženo za otpis i tijekom godine otpisano 4.478 jedinica knjižnične građe.

7. INFORMATIČKA OPREMLJENOST I INOVACIJE

Kad je riječ o ovom segmentu poslovanja Knjižnice, 2016. obilježila je obnova računalne opreme i izrada nove mrežne stranice Knjižnice www.gkzd.hr

Modernizirana i pouzdana računalna oprema važna je i za potrebe stručnog rada knjižničnog osoblja kao i za potrebe korisnika. Prema Planu i programu rada za 2016. nabavljena je računalna oprema u iznosu od 40.000,00 kuna.

Novost je puštanje u rad nove verzije pretraživača kataloga Knjižnice. Novi web OPAC – Vero – pretraživačka je platforma treće generacije koji koristi logički i fizički model Oracle baza podataka usklađen s FRBR-om (*Functional Requirements for Bibliographic Records* – Funkcionalni zahtjevi bibliografskih zapisa) konceptualnim modelom bibliografskih i normativnih podataka.

Tijekom 2016. godine načinjen je cjelokupni redizajn mrežnih stranica Knjižnice. Tim koji je radio na mrežnim stranicama su Domagoj Kralj, Mladen Masar i ravnateljica. Stranica počiva na sustavu za upravljanje sadržajem Drupal 7 zbog podrške i mogućnosti koje taj softver pruža. U

oblikovanju mrežne stranice primijenjen je *responsive web design* zbog prilagodljivosti mobilnim uređajima. Redizajnirane mrežne stranice objavljene su u lipnju, a do kraja godine nastavljen je rad na sadržajnim izmjenama i dopunama.

Prijavom programa mobilne računalne učionice na natječaj OPT banke d.d. Zadar, Knjižnica je nabavila 8 prijenosnih računala za održavanje tečajeva informatičke pismenosti za umirovljenike. Program je počeo u studenom u Ogranku Arbanasi, a do kraja godine održana su 2 kruga edukacije za 11 polaznika. Program vode volonteri Nebojša Fiala i Ela Okreša Đurić.

Podrška školskim i narodnim knjižnicama Zadarske županije

U sklopu projekta umrežavanja, Gradska knjižnica Zadar je nastavila pružati informatičku podršku školskim i narodnim knjižnicama Zadarske županije. Tehnička podrška koju obavlja sistem administrator – knjižničar Domagoj Kralj sastoji se od instalacije Aladina, aplikacije za knjižnično poslovanje u sustavu CROLIST, konfiguriranja bar-kod printer-a, kreiranja korisničkih računa, printanja bar-kodova, knjiga inventara za 35 narodnih i školskih knjižnica.

Ideja o omogućavanju inačice OPACA-a treće generacije Vero u mrežnoj verziji Crolist za potrebe Skupnih kataloga osnovnih i srednjih škola realizirana je u drugoj polovici godine. Na preporuke i sugestije Gradske knjižnice Zadar tvrtka Unibis dodala je određene funkcionalnosti računalnog programa Crolist koje su specifične za rad školskih knjižnica. Osnovne i srednje škole Zadarske županije imaju mogućnost koristiti bibliografske podatke Skupnog kataloga Zadarske županije bez potrebe katalogiziranja u svakoj školi pojedinačno. Funkcija posudbe građe identična je kao u svim knjižnicama koje koriste računalni program Crolist.

Ovom inačicom programa školski knjižničari mogu povezivati kataloge svojih školskih knjižnica s digitalnim sadržajima koji postaju izravno dostupni korisnicima koji pretražuju katalog. To otvara mogućnost korištenja sustava u nastavi ako se ona obavlja uz prisutnost računala (tableta), a školska knjižnica poprima obilježja digitalne knjižnice. Katalozi knjižnica srednjih škola Zadarske županije dostupni su na sljedećoj poveznici:

<http://161.53.142.3/cgi-bin/lb10/wero.cgi?q=macak&x=0&y=0>, a katalozi knjižnica osnovnih škola dostupni su na: <http://161.53.142.3/cgi-bin/lb14/wero.cgi?q=izabrane&x=8&y=9>

8. KNJIŽNIČNI PROGRAMI I USLUGE

8.1. Zadar čita 2016.

Manifestacija *Zadar čita* postala je tradicionalna. Osmu godinu za redom Gradska knjižnica Zadar organizirala je manifestaciju *Zadar čita* u cilju promicanja čitanja na području Zadra i Zadarske županije. Za vrijeme trajanja manifestacije, od 4. do 9. travnja, u Knjižnici i na području cijele Županije održano je više od 120 događanja. Svoje programe prijavili su dječji vrtići, osnovne i srednje škole, domovi za starije i nemoćne te brojne druge kulturne ustanove

poput Znanstvene knjižnice Zadar, Državnog arhiva Zadar i Sveučilišne knjižnice Zadar. Tematska odrednica ovogodišnje manifestacije bila je – *kava*. Tijekom tjedna trajanja *Zadar čita* ugostili smo književnike Julijanu Matanović, Mani Gotovac i Hrvoja Kovačevića.

8.2. Morski utorak

Morski utorak koncipiran je kao tribina koja se održava jednom do dva puta mjesечно, uvijek utorkom u 19 sati u Multimedijalnoj dvorani Gradske knjižnice Zadar. Događanja se uglavnom sastoje od predavanja, ali u zadnje vrijeme dio tribine su i praktične radionice za djecu, prigodno nazvane Mali morski utorak, na kojima djeca uče o biologiji morskih organizama, brodovima i mnogim drugim „morskim“ temama. Tijekom 2016. Morski utorak održan je u 9 termina. Za djecu održana su 4 Mala morska utorka, a voditeljica je dr. sc. Melita Mokos s Odjela za ekologiju, agronomiju i akvakulturu Sveučilišta u Zadru.

8.3. Kućna dostava knjiga umirovljenicima i osobama s invaliditetom

Kućna dostava knjiga umirovljenicima i osobama s invaliditetom namijenjena je nemoćnim starijim osobama i osobama s fizičkim invaliditetom na području grada. Cilj je omogućiti korištenje knjižničnim uslugama osobama koje same ne mogu doći u Knjižnicu. Korisnicima se knjige dostavljaju svaka dva tjedna, a posebna pažnja, osim izbora literature, posvećuje se komunikaciji. Tijekom 2016. u program je bilo uključeno 15 korisnika.

8.4. Pitajte knjižničare

Pitajte knjižničare jest *online* informacijska usluga koja omogućuje virtualnu komunikaciju korisnika i knjižničara u rješavanju informacijskih upita. Kroz 2016. Knjižnica je nastavila provoditi ovaj program kao i educirati svoje djelatnike sudjelovanjem na stručnim radionicama i seminarima kako bi što kvalitetnije provodili ovu uslugu. U programu su aktivna 4 djelatnika, a odgovoreno je na 92 pitanja.

8.5. Festival dječjih klapa

Knjižnica je pod pokroviteljstvom Grada Zadra organizirala 8. festival dječjih klapa – Zadar 2016. koji se održao u Hrvatskom narodnom kazalištu Zadar, 3. lipnja 2016. u 19 sati. Nastupilo je 13 dječjih klapa u dvije kategorije do 14 godina i do 16 godina. Propozicije natjecanja objavljene su u javnom natječaju provedenom u veljači 2016. g., a selekciju dječjih klapa i odabir pjesama obavili su stručni ocjenjivači. Svaka dječja klapa na festivalu izvela je po dvije tradicionalne pjesme bez instrumentalne pratnje. U kategoriji do 14 godina prvo mjesto osvojila je Klapa Meterize iz Šibenika, a u kategoriji do 16 godina prvo mjesto osvojila je klapa Koraja iz Blata na Korčuli.

8.6. Besplatna pomoć u učenju

Program *Besplatna pomoć u učenju za djecu iz obitelji slabijeg imovinskog stanja* provodio se i kroz 2016. u Knjižnici. Zaposleni i nezaposleni profesori, apsolventi s položenom pedagoškom grupom predmeta te profesori u mirovini pomažu potrebitim učenicima, a Knjižnica ima ulogu posrednika i koordinatora. Za školsku godinu 2016./2017. Prijave su krenule u listopadu putem *online* obrasca te su trajale dok se mjesta nisu popunila, odnosno dok se nije prijavilo 25 učenika.

BROJ VOLONTERA:19

BROJ UČENIKA: 25

8.7. How yes no

Radionice *How Yes No... ili Kako da učenje ne bude mučenje* provode volonteri-studenti psihologije koji, kroz ciklus od pet radionica (*Upoznavanje s tehnikama učenja, Koncentracija, Planiranje, Strategija i Trema*), pomažu učenicima osnovnih i srednjih škola savladati poteškoće s učenjem te unaprijediti njihove vještine i tehnike učenja. U 2016. godini radionice su se, u prostoru Medijateke, odvijale u tri grupe (dvije grupe učenika osnovnih škola i jedna grupa učenika srednjih škola), a trajale su od 20. travnja do 5. svibnja.

8.8. Mjesec hrvatske knjige 2016.

Dinamičan, raznolik te bogat događanjima bio je i ovaj Mjesec hrvatske knjige u našoj Knjižnici. Ovogodišnja tema manifestacije *Čitam 100 na sat* potaknula je kreativnost pri osmišljavanju cjelokupnog programa što je rezultiralo s ukupno 55 provedenih događanja u Središnjoj knjižnici, Ograncima Bili brig, Arbanasi, Ploča, Crno te u Bibliobusu, od 15. listopada do 15. studenog. Knjižnica se priključila organizaciji događanja na razini knjižnica u cijeloj Hrvatskoj - *Čitateljski maraton, Nacionalni kviz za poticanje čitanja te Dan hrvatskih narodnih knjižnica*. Na Dječjem odjelu i Ogranku Arbanasi gostovao je književnik Zlatko Krilić. Središnje događanje MHK u Knjižnici bilo je gostovanje književnika Pavla Pavličića u studenom.

8.9. Kinoteka

Kinoteka je edukativna filmska radionica koja se kontinuirano provodi od 2011., a nastavila se i u 2016. Za cilj ima upoznati publiku s kulturnim i modernim filmskim klasicima iz fonda Knjižnice. I u programskom ciklusu 2015./16. Kinoteka se nastavila održavati svakog drugog utorka u mjesecu.

8.10. Tko se boji gramatike?

Tko se boji gramatike? program je edukativnih radionica iz gramatike hrvatskog jezika namijenjenih učenicima viših razreda osnovne škole. Radionice su se održavale tijekom 2016.,

svake prve subote u mjesecu u Ogranku Bili brig, a vodila ih je prof. hrvatskog jezika Božena Vulić.

8.11. Radionice za bebe i roditelje

Dječji odjel Knjižnice pokrenuo je radionice za bebe i roditelje kojima je cilj rana socijalizacija beba, susreti roditelja i razmjena iskustava te poticanje ranog čitanja. Radionice su se u Knjižnici održavale jednom mjesечно u suradnji s Udrugom za obitelj i roditeljstvo Izvor, Kabinetom za ranu intervenciju Caritasa Zadarske nadbiskupije, Domom zdravlja Zadarske nadbiskupije, Domom zdravlja Zadarske županije, Udrugom odgajatelja Maraške i dječjim vrtićima.

8.12. Tečaj računala za umirovljenike

Tečaj računala za umirovljenike edukativni je program namijenjen osobama treće životne dobi, metodički i sadržajno njima prilagođen. Dugogodišnji je to program Knjižnice koji se i u 2016. realizirao. Prijave su se vršile putem pismenog obrasca u Knjižnici, a same radionice održavale su se u Ogranku Arbanasi kroz studeni i prosinac te se nastavljaju i u 2017.

8.13. Blogovi za djecu i tinejdžere

Tijekom ljetnih mjeseci tradicionalno se održala *Potraga za knjigom ljeta na blogovima* kao jedan od programa za poticanje čitanja kod djece i mladih. *Potraga* je trajala do prvog dana školske godine, a odvijala se paralelno na Blogu za djecu i na Blogu za tinejdžere. Titulu Knjiga ljeta 2016. na Blogu za djecu osvojila je zbirka „Tragači“ autora Igora Knižeka, a na Blogu za tinejdžere knjiga „Ova djevojka je drukčija“ autorice J. J. Johnson.

8.14. Mentorji za čitanje

Mentori za čitanje program je koji u Knjižnici vode volonteri koji rade s učenicima s teškoćama u čitanju i razumijevanju hrvatskog jezika. Tijekom školske 2015./2016. godine u projektu je sudjelovalo 16 učenika osnovnih škola (OŠ Krune Krstića i OŠ Petra Preradovića) i 16 volontera. Projekt je nastavljen i u školskoj 2016./2017. godini i u program je uključno 14 učenika i 14 volontera. Projekt se pokazao iznimno uspješnim što dokazuju komentari roditelja i nastavnika kao i interes za ovim programom uopće.

Novi programi

8.15. Mali znanstvenici

Projekt *Mali znanstvenici* dogovoren je u suradnji Centra izvrsnosti za fiziku grada Zadra i Gradske knjižnice Zadar. Projekt je namijenjen učenicima 3. i 4. razreda osnovne škole, a proveo se kroz pet radionica iz fizike gdje je grupa od 25-tero djece imala priliku izraziti svoju kreativnost

i inovativnost, testirati svoje pretpostavke i isprobati moguća rješenja, slobodno istraživati i izraditi nešto što zaista funkcionira. Prijave za radionice vršile su se elektroničkom poštom, a radionice su vodile profesorice fizike Vedrana Kasalo i Ana Lipošćak.

8.16. Zato što volim Zadar

U suradnji s Upravnim odjelom za razvitak otoka i zaštitu okoliša Grada Zadra, Gradska knjižnica Zadar uključila se u projekt *Zato što volim Zadar* čija je tema gospodarenje otpadom. Kroz školsku godinu 2016./2017. djelatnice Dječjeg odjela Knjižnice drže edukativne radionice učenicima 1. i 2. razreda dviju zadarskih osnovnih škola (eko škole OŠ Šime Budinića i OŠ Stanovi). Cilj projekta je osvjećivanje djece o važnosti sprječavanja nastanka otpada, poticanje na ponovnu uporabu (recikliranje), edukacija o pravilnom razvrstavanju. Radionice se održavaju od listopada 2016. do svibnja 2017. godine. Programom je planirano održavanje ukupno 17 edukativnih radionica, a do kraja 2016. održano je 8 radionica.

8.17. GENERATOR: radionice na struju

U suradnji Knjižnice, Američkog kutka te Strukovne škole Vice Vlatković pokrenut je ciklus radionica za učenike petog, šestog i sedmog razreda osnovne škole. Radionice pokrivaju teme iz STEM područja (*Science, Technology, Engineering, Mathematics*) gdje se polaznici imaju prilike okušati radu na 3D printeru i izradi predmeta ili sastavljanju robotskih setova. Dio radionica održao se u prosincu 2016., a program se nastavlja i u sljedećoj godini.

8.18. Festival stripa – Zbirka 74

U svibnju 2016. godine održan je prvi Festival stripa – Zbirka 74 u Zadru u organizaciji Gradske knjižnice Zadar. Povod i poticaj za održavanje ove manifestacije je obilježavanje dvadesetpete obljetnice osnutka Zbirke stripova i desete obljetnice sudjelovanja Knjižnice u međunarodnoj manifestaciji *Free Comic Book Day*. Ovogodišnji Festival realiziran je najvećim dijelom sredstvima sponzora i donatora kao prilika knjižničarima za uvježbavanje pregovaračkih vještina. Uvrštavanje Festivala stripa *Zbirka 74* u Program javnih potreba u kulturi RH za 2017. godinu Knjižnici bi osigurat će zadržavanje postignute razine kvalitete ovog programa.

8.19. Googlaj, ali pametno!

Knjižnica je u 2016. započela s projektom *Googlaj, ali pametno!* - program informacijskog opismenjavanja tinejdžera koji za cilj ima osposobiti učenike za učinkovito pronalaženje, vrednovanje i korištenje internetskih informacija te efikasno korištenje knjižničnog kataloga. Program će se nastaviti i u 2017. Provodi se uz prethodnu najavu i dogovor sa školama, a do sada su ga prošla dva razreda Gimnazije Vladimira Nazora.

8.20. Radionica Marino

Kreativno-likovna radionica Marino realizirala se sredstvima Grada Zadra nakon provedenoga *Javnog natječaja za financiranje programa ili projekata udruga iz područja zaštite okoliša i prirode na području grada Zadra za 2016. godinu*. Knjižnica je bila partner u projektu. Prijave za radionicu vršile su se putem *online* obrasca ili osobno na Dječjem odjelu. Radionicu je vodila je akademска slikarica Manuela Vladić-Maštruko, predsjednica Udruge Arte Insula te autorica slikovnice *Marino*.

9. SURADNJA KNJIŽNICE S USTANOVAMA U OKRUŽENJU

Tijekom 2016. Knjižnica je ostvarila brojne kvalitetne suradnje s različitim ustanovama u blizem i daljem okruženju, bilo da je riječ o partnerstvu u projektima, realizaciji zajedničkih programa ili posjetima i razmjeni iskustava.

Knjižnica je najviše surađivala s vrtićima, osnovnim i srednjim školama. Posebno treba istaknuti intenzivnu suradnju Dječjim vrtićem Sunce, Dječjim vrtićem Radost, OŠ Šime Budinića, OŠ Stanovi, Hoteliersko-turističkom i ugostiteljskom školom, Poljoprivredno, prehrambenom i veterinarskom škola Stanka Ožanića, Školom primijenjene umjetnosti i dizajna, Prirodoslovno-grafička škola, Strukovna škola Vice Vlatkovića. Također, Knjižnica je surađivala sa Sveučilištem u Zadru, posebno s Odjelom za informacijske znanosti (studentska praksa), Odjelom za psihologiju i Studentskim savjetovalište, zatim s Centrom izvrsnosti za fiziku pri Gradu Zadru te s Upravnim odjelom za razvitak otoka i zaštitu okoliša Grada Zadra. U ovoj godini s Odjelom za kroatistiku Sveučilišta započeta je suradnja u sklopu kolegija Teorija čitanja i razvoj čitateljskim kompetencija djece i mladih. Ostvarena je suradnja i s udrugama CINAZ, *Igrajmo se i Zapis*. Arheološki muzej Zadar, Muzej antičkog stakla, Državni arhiv u Zadru, Znanstvena knjižnica Zadar ustanove su s kojima je Knjižnica tijekom 2016. surađivala.

Osim ustanova u Zadarskoj županiji, Knjižnica je posebno surađivala s Gradskom knjižnicom „Ivan Goran Kovačić“ Karlovca te s Knjižnicom Mirana Jarca iz Novog Mesta u Sloveniji.

Članstvo u Udrudi knjižnica „Konzorcij CROLIST“

Knjižnica je aktivan član Udruge knjižnica „Konzorcij CROLIST“ udruga samostalnih knjižnica i knjižnica u sastavu koje koriste zajednički knjižnični softver i sudjeluju u izradi zajedničkog skupnog kataloga. Ravnateljica Knjižnice članica je Vijeća Udruga Konzorcij CROLIST, a Vesna Rančić članica Stručnog vijeća Udruge. Tijekom godine održano je nekoliko elektroničkih sjednica na kojim se raspravljalo o stručnim temama iz područja katalogizacije, korištenja novih UDK tablica, a u prosincu je održana i redovita godišnja Skupština udruge.

10. ŽUPANIJSKA MATIČNA SLUŽBA

Županijska matična služba za narodne i školske knjižnice stručno nadzire i savjetodavno prati rad knjižnica unutar Zadarske županije. Prema Planu i programu rada Županijske matične službe za narodne i školske knjižnice u 2016. Knjižnica je svoju stručnu i savjetodavnu ulogu provodila nad 4 gradske knjižnice (Zadar, Biograd na Moru, Benkovac, Pag); 5 općinskih knjižnica (Kolan, Novigrad, Gračac, Sali, Kali); 1 knjižnicom u sastavu (Obrovac); 36 osnovnoškolskih knjižnica; 19 srednjoškolskih knjižnica; 2 pokretne knjižnice (bibliobus); 4 knjižnična ogranka; 2 knjižnična stacionara na otocima (Olib, Silba); knjižnične zbirke u učeničkom domu, vrtićima i školama.

Matična služba dostavlja svoje godišnje izvješće Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici te Ministarstvu kulture RH u kojem se daje na uvid detaljan rad Službe. Detaljno izvješće o radu matične službe objavit će se na mrežnim stranicama Knjižnice.

11. STRUČNO USAVRŠAVANJE DJELATNIKA

U 2016. djelatnici Knjižnice redovito su sudjelovali na stručnim skupovima, predavanjima i radionicama te objavljivali stručne radove i priloge iz područja knjižničarstva. Na ukupno 6 stručnih skupova djelatnici Knjižnice održali svoja izlaganja:

- **Milko Belevski:** izlaganje *iPad i u našoj školi – iPad in Our School* na stručnom skupu *Dječja knjižnica danas i njezina odgojno-obrazovna dimenzija* u Gradskoj knjižnici Juraj Šižgorić Šibenik (listopad 2016.) i izlaganje *Mediateka Gradske knjižnice Zadar – multimedijalne zbirke, tehnologija i usluge* na 12. Međunarodnom stručnom skupu *Knjižnica – središte znanja i zabave: multimedijalne zbirke i digitalna budućnost knjižnica* u Gradskoj knjižnici Ivan Goran Kovačić u Karlovcu (listopad 2016.)
- **Ivana Bobaš i Matea Bakmaz:** *Mladi knjižničari – priprema i provođenje radionica za vrtićku i osnovnoškolsku djecu u GKZD* na Međunarodnom stručnom skupu *Dječja knjižnica – podrška socijalizaciji u lokalnoj zajednici* u Gradskoj knjižnici Ivan Goran Kovačić u Karlovcu (veljača 2016.)
- **Dajana Brunac:** sudjelovanje na IFLA-inoj konferenciji u Columbusu, SAD, predstavila programa Mentorii za čitanje i Morski utorak za djecu. U stvaranju video-uradaka kojim su predstavljeni programi za djecu i mlade Gradske knjižnice Zadar sudjelovale su dvije mlade korisnice Julija Kršlović Babić i Elena Barić. U Columbusu je video *Mentorii za čitanje* predstavljen kao jedan od tri najbolja među do tada pristiglima, a tehnika videa (*whiteboard drawing*) nova i prikladna ukoliko neke knjižnice imaju problema s prikazivanjem dječjih fotografija u javnosti.
- **Vera Vitori:** izlaganje *Predmetno označivanje književnih tekstova – povjesnih romana* na znanstveno-stručnom skupu *Predmetna obrada – pogled unaprijed* u Gradskoj knjižnici

u Zagrebu (svibanj 2016.) i izlaganje *Utjecaj informacijske tehnologije na službe, usluge i prostorno oblikovanje knjižnice* na 41. Skupštini HKD-a u Primoštenu (listopad 2016),

Djelatnici Knjižnice članovi su stručnih tijela pri Hrvatskom knjižničarskom društvu:

- Član Glavnog odbora HKD – predsjednik Društva knjižničara Zadar – Mladen Masar
- Komisija za knjižnične usluge za djecu i mlade – Žozefina Žentil Barić, član
- Komisija za pokretne knjižnice – Nada Radman, dopredsjednica
- Komisija za izgradnju i opremu knjižnica – Vera Vitori, član
- Komisija za glazbene knjižnice i zbirke - Milko Belevski, član

Djelatnici su sudjelovali na brojnim stručnim skupovima diljem Hrvatske i izvan nje.

Kolege iz Knjižnice Mirana Jarca Novo Mesto održali su predavanje i radionicu „Kamišibaj“³ i predstavili program i usluga za osobe s posebnim potrebama.

Zbog preustroja i promjene vođenju Centra za stalno stručno usavršavanja, ove godine je održana samo jedna radionica „Pravo na razvoj pismenosti : građa laka za čitanje“ koju su vodile Željka Butorac i Dunja Maria Gabriel.

12. ODNOSI S JAVNOŠĆU I PROMIDŽBA

Knjižnica je u 2016. javnost obavještavala o svom poslovanju, događanjima i novitetima putem društvene mreže *Facebook* na kojoj Knjižnicu prati više od 6 300 korisnika te putem svoje nove mrežne stranice na kojoj se redovito ažuriraju podaci te objavljuju fotogalerije s događanja i aktivnosti održanih u Knjižnici. Osim toga, tiskani su plakati i ostali promidžbeni materijali kojima su se najavljivala događanja, radionice i programi u Knjižnici. Važno je istaknuti tjednu medijsku najavu događanja kojoj Knjižnica sve zainteresirane medije, ali i korisnike, izvještava o nadolazećim događanjima u Knjižnici. Ova vrsta suradnje s medijima pokazala se produktivna i pozitivna u svakom smislu.

Zahvaljujući kreativnosti i znanju djelatnika brojna grafička rješenja plakata, letaka, banera, promidžbenih materijala nastaju u ovoj službi.

Nastavljeno je dugogodišnje izvještavanje javnosti o radu Knjižnice, pa je tako pripremljeno grafičko izvješće o radu Knjižnice za 2015. godinu kao e-knjiga. Fotografije je izabrao Ante Kolanović, a tekst priredio i izradio prvu e-knjigu Mladen Masar.

Uređenjem mrežnih stranica Knjižnice način bilježenja događanja omogućio je jednostavno praćenje broja i vrste događanja. U 2016. godini su održana 472 događanja i 268 događanja za djecu.

³ Kamišibaj – japanska tehnika pripovijedanja priča sa slikama na maloj pozornici

13. ZAKLJUČAK

Na samom kraju Izvješća za proteklu godinu treba istaknuti kako su Knjižnicu pratili pozitivni trendovi poslovanja te provođenja i realiziranja predviđenih projekata i programa. Rukovodstvo Knjižnice kvalitetno je popratilo i podržalo svaku inicijativu koja je dolazila od strane djelatnika kad je riječ o novim projektima, programima i prijedlozima. Formiranje Stručnog vijeća i Razvojnog tima u 2015. pokazalo se produktivno u 2016. jer je omogućilo da članovi timova budu glasnici svih djelatnika i predlagatelji noviteta, a istodobno je pozitivno utjecalo na timski rad i zajedničko djelovanje.

Revizija knjižničnog fonda obilježila je veći dio 2016. godine te je s njezinim uspješnim završetkom Knjižica obavila veliki posao pročišćavanja fonda, ispunila i zakonsku obvezu i otvorila mogućnost za unaprijeđivanje svog poslovanja.

Ove godine dosta truda i vremena uloženo je u reorganizaciju prostora u Središnjoj knjižnici i u ograncima u skladu s prostornim, finansijskim i drugim mogućnostima što je znatno doprinijelo funkcionalnijom i ugodnijoj atmosferi za djelatnike i korisnike. Slični zahvati nastaviti će se i u sljedećoj godini.

Valja spomenuti i ono što bi trebalo unaprijediti i mijenjati, a to je prije svega prostorni problem u Ogranku Bili brig. Jednako tako i u Središnjoj knjižnici je izražen problem nedostatka prostora za slobodan pristup građi ali i spremišni prostor. Koliko god je revizija omogućila pročišćavanje i uklanjanje oštećene građe s polica, i dalje je nedostatak prostora vidljiv obilaskom prostora, posebno Odjela za odrasle i Studijske čitaonice. Nove knjige se opet slažu u dva reda.

Na samom kraju, važno je istaknuti imenovanje Povjerenstva za izradu strateškog plana Gradske knjižnice Zadar za razdoblje 2017. – 2020. godine čija je zadaća izrada strateškog plana Knjižnice. Što želimo? S današnje pozicije Knjižnice u Gradu i široj zajednici sagledati gdje smo, gdje želimo biti i kako ćemo to postići. U promišljanju navedenog ideja je da koncept središta zajednice proširimo aktualnim trendom i dijelom postanemo *makerspace*⁴, mjesto na kojem će korisnici moći realizirati svoje ideje, koristiti različite alate i strojeve, izraziti svoju kreativnost. Gradska knjižnica Zadar nastaviti će svoje djelovanje u zajednici prateći nove trendove posebno u dijelu programa i usluga namijenjenih djeci i mladima. Potrebu za tim usmjerenjem potvrđuju uspješno realizirani novi programi „Mali znanstvenici“ i „Generator – radionice na struju“.

Zadar, 27. siječnja 2017. godine

Ur. broj: 39/17

⁴ U hrvatskom jeziku još uvijek ne postoji ekvivalent izrazu *makerspace*. Najbliži prijevod bio bi "radionica" ili "stvaraonica". U stručnoj literaturi *makerspace* se opisuje kao središte zajednice koje javnosti pruža tehnološke, proizvodne i obrazovne prilike.

Financijsko izvješće Knjižnice za 2016. godinu

	PLAN 2016.	IZVRŠENJE 2016.
PRIHODI	7.980.329	7.849.181
6711-GRAD ZADAR /Opći prihodi i primici/	5.188.000	4.987.863
6361-MINISTARSTVO KULTURE /pomoći/	904.000	903.084
6341-HRVATSKI ZAVOD ZA ZPOŠLJAVANJE /pomoći/	14.000	21.919
6526-VLASTITI PRIHODI /prih.za posebne namj./	1.675.989	1.728.175
- Upisnina, zakasnina		1.207.080
- Gradovi i općine		106.500
- Narodne i školske knjižnice		67.320
- ostali prihodi za posebne namjene (HZZ)		2.286
- sredstva iz 2015. godine		344.989
6615-VLASTITI PRIHODI - Najam prostora	51.000	55.300
6311-POMOĆI - Veleposlanstvo SAD-a	78.840	78.840
6631-DONACIJE - Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva	52.500	58.000
6631-DONACIJE - OTP banka Zadar, trgovačka društva	16.000	16.000
RASHODI		
311 - IZDACI ZA ZAPOSLENE (plaće, dopr., jub.nagrade)	4.798.000	4.715.681
321 - NAKNADE TROŠKOVA ZAPOSLENIMA	159.500	155.584
3211 - Službena putovanja	18.000	17.263
3212 - Naknade za prijevoz na posao	128.000	126.490
3213 - Stručno usavršavanje zaposlenika	13.500	11.831
322 - RASHODI ZA MATERIJAL I ENERGIJU	674.590	723.917
3221 - Uredski i ostali materijal	202.840	224.473
32211 - Uredski materijal i mat. za obradu građe	75.000	78.209
32212 - Časopisi za čitaonicu	70.000	72.041
32214 - Materijal i sredstva za čišćenje	10.000	11.486
32216 - Materijal za higijenske potrebe	41.000	53.255
32219 - Ostali potrošni materijal (za radionice i ost.)	6.840	9.482
3223 - Energija	320.000	336.951
32231 - Električna energija	200.000	199.362
32234 - Motorni benzin i dizel gorivo	90.000	91.349
32239 - Lož ulje	30.000	46.240
3224 - Materijal djelovi za tek. i investic. održavanje	121.750	117.679
3225 - Sitan inventar i auto gume	30.000	44.814
323 - RASHODI ZA USLUGE	502.900	495.968
3231 - Usluge telefona pošte i prijevoza	113.000	116.676
3232 - Usluge tekućeg i investicijskog održavanja	50.300	42.396
3233 - Usluge promidžbe i informiranja	15.000	15.548
3234 - Komunalne usluge	55.000	55.893
3235 - Najamnine i zakupnine	11.000	10.892
3236 - Zdravstvene usluge	600	595
3237 - Intelektualne usluge (autor.ugov., ugovor o djelu)	93.000	91.406
3238 - Računalne usluge	102.000	101.193
3239 - Ostale usluge (grafičke, uvez knjiga, registr. vozila)	63.000	61.369
3241 - Naknada troškova osobama izvan radnog odnosa	21.000	20.897

329 - OSTALI NESPOMENUTI RASHODI POSLOVANJA	209.000	169.955
3291 - Naknade članovima Upravnog vijeća	25.000	23.958
3292 - Premije osiguranja	120.000	86.638
3293 - Reprezentacija	32.000	28.236
3294 - Članarine	2.000	1.750
3295 - Pristojbe i naknade	25.000	24.263
3299 - Ostali nespomenuti rashodi poslovanja	5.000	5.110
343 - Bankarske usluge	10.000	9.841
3 - UKUPNI RASHODI POSLOVANJA	6.374.990	6.291.843
42 - RASHODI ZA NABAVU PROIZVEDEN DUGOTR. IMOV.	1.605.340	1.442.872
4221 - Uredska oprema i namještaj	205.340	146.232
4241 - Knjižnična građa	1.400.000	1.296.640
UKUPNI RASHODI	7.980.330	7.734.715
VIŠAK PRIHODA RASPOLOŽIV U SLJEDEĆEM RAZDOBLJU		114.466

Zadar, 26. siječnja 2017. godine